

KARLSTADS KOMMUN

MILJÖFÖRVALTNINGEN
Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse 2012-04-24
Mats Bergström, 054-540 4670
mats.bergstrom@karlstad.se

Miljönämnden

Olägenhetsanmälan gällande vägtrafikbuller och vibrationer från Skogaholmsvägen, Älvåker

Dnr MN-2011-2739 Dpl 532

Miljöförvaltningens förslag

Miljönämnden lämnar olägenhetsanmälan om vägtrafikbuller och vibrationer utan vidare åtgärd vid fastighet på Älvåkersgatan, Älvåker.

Sammanfattning av ärendet

Fastighetsägaren anser att bullerstörningarna inom fastigheten är så besvärande att väghållaren måste göra ytterligare åtgärder som att uppföra ett bullerplank mot Skogaholmsvägen. Den anlagda gång- och cykelvägen innebar att Skogaholmsvägen flyttades närmare fastigheten. Enligt fastighetsägaren har problem med vägljud och vibrationer från trafik på Skogaholmsvägen ökat efter ombyggnation av vägen.

Anmälan anger också problem med störningar i form av skakningar i huset som orsakas av den tunga trafiken.

Teknik- och fastighetsförvaltningen som är väghållare och verksamhetsutövare har gett ett bidrag till bullerskyddsåtgärder på 40 000 kronor till nuvarande fastighetsägare för att förbättra fönsterisoleringen i fastigheten.

Beslutsunderlag

Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse den 24 april 2012.

Svar på kommunikation från fastighetsägaren 17 april 2012.

Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse den 26 mars 2012.

Olägenhetsanmälan från fastighetsägaren den 4 november 2011.

Trafikbullerkarta Ramböll 2008.

Redogörelse för ärendet

En olägenhetsanmälan inkom 2011-11-04 från fastighetsägaren gällande buller och vibrationer från trafik på Skogaholmsvägen. Anmälaren äger en fastighet belägen strax intill Skogaholmsvägen. Mellan bostadshus och vägkant är avståndet ca 8 meter. Enligt anmälan medför det höga trafikbullret bl a att det är svårt att samtala utomhus. Fastigheten utsätts för skakningar i samband med passage av tunga transporter. Störningar sker dygnet runt men är värst mellan kl. 06.00 till 23.00.

Fastighetsägaren anser att ytterligare bullerskyddsåtgärder behöver utföras som t ex ett bullerplank mot Skogaholmsvägen och att detta är en åtgärd som skall bekostas av väghållaren. Orsaken till störningarna är enligt honom flytten av vägen närmare fastigheten för att kunna få plats med en ny gång- och cykelväg längs älven. Med flytten kom vägen ca. 4-4,5 meter närmare bostadshuset.

Mellan föregående fastighetsägare, exploatör och Karlstads kommun tecknades ett exploateringsavtal i januari år 2000 om exploatering av intilligande mark för ett antal villatomter. Samtidigt reglerades markfrågan för en gång- och cykelväg förbi aktuell fastighet. Det finns inga uppgifter i exploateringsavtalet om att det skulle utföras bullerutredningar eller bullerskyddsåtgärder för fastigheten.

Stadsbyggnadsförvaltningen har meddelat att Skogaholmsvägen fortfarande ligger inom gatumark enligt detaljplanen som fastställdes 1968. Något bygglov krävdes inte för att flytta/bygga vägen. Gång- och cykelvägen ligger också inom gatumark och en liten del inom parkmark. Sammanfattningsvis så är hela utbyggnaden av gång- och cykelvägen i detta avsnitt planenlig, även med flyttning av vägen.

Fastighetsägaren köpte fastigheten i maj 2010. Skogaholmsvägen var enligt uppgift då redan ombyggd. Efter förvärvet har fastighetsägaren vidtagit åtgärder på sin fastighet, som är av äldre datum, som t ex fasadisolering och bytt fönster och ytterdörr.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har som väghållare gett nuvarande fastighetsägare bidrag för bullerskyddsåtgärder på 40 000 kr till fönster och ytterdörr för att sänka ljudnivåerna inomhus. Bidrag för bullerskyddsåtgärder erbjöds även tidigare ägare men som denne avböjde.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har också under årens lopp vidtagit en rad olika typer av skyddsåtgärder och insatser i syfte att förbättra situationen för boende längs Skogaholmsvägen och Råtorpsvägen med tanke på buller och vibrationer. Ett antal fastigheter har fått fönsteråtgärder för att sänka trafikbullret inomhus vilket utförts inom ramen för åtgärdsprogrammets första etapp, (infrastrukturpropositionen 1997/98). På vägsträckan har hastigheten sänkts från 70 km/tim till 50 km/tim och kommunen har också genomfört ombyggnationer inom vissa vägsnitt för att ytterligare få ned hastigheten. Förbud mot trafik med tung lastbil på Skogaholmsvägen och Råtorpsvägen har också införts.

På Skogaholmsvägen har trafikmängderna minskat de senaste åren. Vid en mätplats på Skogaholmsvägen strax söder om fastigheten visar trafikräkningen en minskning av antalet fordon från ca 6000 per årsmedeldygn 1993 till idag ca 4200 fordon per årsmedeldygn.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har i sin egenkontroll tagit fram en trafikbullerutredning för Karlstads tätort som redovisar bl a dygnsekvivalent-nivåerna som förhållandena var år 2008 inom tätorten. Trafikmängden idag är ungefär densamma som år 2008 vid fastigheten. Enligt utredningen ligger bullernivån inom intervallet 55-60 dBA 10 meter från vägmitt vid aktuell fastighet. En bullerbe-

räkning som miljöförvaltningen har utfört visar på en dygnsekvivalentnivå på 60 dBA vid fastighetens fasad. Avstånd mellan vägmitt och bostadens fasad är ca 12 meter.

Den utförda ombyggnationen av Skogaholmsvägen vid fastigheten har inte inneburit någon väsentlig höjning av ljudnivån. Enligt beräkningar blir förändringen ca 1 decibel högre ljudnivå vid fasad och kan inte betraktas som en väsentlig höjning av ljudnivån. Någon uteplats i anslutning till bostaden finns inte.

Fastigheten inspekterades av miljöförvaltningen i februari 2012 för en bedömning av inomhusmiljön och eventuella vibrationer. Observationen utfördes på våning två i ett barnsovrum som var orienterad mot Skogaholmsvägen. När stadsbussarna passerade kunde ingen vibration eller skakning i rummet upplevas vid det tillfället.

Beslutsmotivering och bedömning

Enligt miljöbalken 2 kap. 3 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande och förbud som behövs i ett enskilt fall för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Tillsynsmyndigheten kan med stöd av 26 kap.22 § miljöbalken förelägga den som bedriver en verksamhet som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljö att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

I det område som fastigheten är belägen i har väghållaren i sitt miljöarbete genomfört olika typer av riktade och generella åtgärder i syfte att minska på störningarna från vägtrafiken.

Vad avser förekomsten av störningar i form av vibrationer och skakningar för den aktuella fastigheten så uppfattar miljöförvaltningen förhållandena som sådana att det inte finns skäl att förelägga väghållaren att med stöd av miljöbalken utföra en vibrationsutredning. Väghållaren har också genom att införa ett förbud mot trafik med tung lastbil vidtagit förebyggande åtgärder med tanke på eventuella risker för vibrationer i området.

En frågeställning som uppkommit under utredningen är om förhållandena vid platsen kan definieras som väsentlig ombyggnad av väg i och med att Skogaholmsvägen flyttades närmare fastigheten. För väsentlig ombyggnad av väg är riktvärdena lägre än de som gäller vid befintlig miljö.

En vägledning, i det här fallet för statlig väg, för hur väsentlig ombyggnad kan tolkas kan sökas i publikationen Bullerskyddsåtgärder – allmänna råd för Vägverket, 2001:88:

Enligt definitionen räknas till väsentlig ombyggnad sådana åtgärder som är så omfattande att det åtminstone är fråga om omläggning av väg i delvis ny sträckning d.v.s. fråga om väsentliga justeringar av vägen i plan eller profil. Även en väsentlig breddning, t ex tillbyggnad av breda vägrenar eller av ytterligare körfält bör i detta fall betraktas som väsentlig ombyggnad.

I de allmänna råden sägs också att riktade ombyggnadsåtgärder, (rekonstruktion, mindre breddning, tjälsäkring, utbyggnad av gång- och cykelväg intill befintlig väg) som syftar till att uppfylla specifika trafikpolitiska mål är normalt inte att betrakta som väsentliga ombyggnader. Om förändringen innebär väsentligt ökade ljudnivåer för en bostad kan bullerskyddsåtgärder komma ifråga.

Ombyggnationen av Skogaholmsvägen har enligt beräkningar inneburit en höjning av ljudnivån med ca 1 decibel vid fasad och kan inte betraktas som en väsentlig höjning av ljudnivån.

Ombyggnationen har heller inte varit så omfattande att detta kan definieras som väsentlig ombyggnad, något som i sin tur kan innebära högre bullerkrav.

Efter ombyggnaden av vägen visar beräkningar att ekvivalentnivån ligger på 60 dBA för fastigheten vid fasad mot väg. För befintliga miljöer ska enligt infrastrukturpropositionen 1997/98 och etapp ett åtgärder vidtas för de fastigheter som utsätts för trafikbuller över 65 dBA ekvivalent nivå. Åtgärderna bör i första hand leda till begränsningar av inomhusnivåer som överstiger 30 dBA ekvivalentnivå och 45 dBA maximalnivå.

Väghållaren har i det här fallet också gett fastighetsägaren ekonomiskt bidrag till åtgärder för att sänka ljudnivån inomhus.

Miljöförvaltningen anser därför med hänvisning till vad som redovisats i ärendet att det inte finns skäl för miljönämnden att meddela teknik- och fastighetsnämnden ett föreläggande om ytterligare bullerskyddsåtgärder enligt miljöbalken.

Miljöförvaltningen anser att olägenhetsanmälan från fastighetsägaren skall lämnas utan vidare åtgärd.

Miljöförvaltningens kommentarer på kommunikationen, 2012-04-24 Fastighetsägaren har kommunicerats på ett förslag till beslut till miljönämnden och inkommit med synpunkter.

Enligt fastighetsägaren så har villan två uteplatser mot vägen som senare ska färdigställas. I miljöförvaltningens skrivelse står att *någon uteplats i anslutning till bostaden finns inte*. Miljöförvaltningens anser att det inte finns någon uteplats i anslutning till bostaden. Med i anslutning avses om en uteplats har i iordningsställts vid huset eller i dess närhet.

De mätningar som förvaltningen har gjort och som fastighetsägaren kommenterar har enbart varit mätningar av indikerande och utredande karaktär. Redovisningen

av bullernivåer i området är i form av beräkningar i beräkningsmodell av miljöförvaltningen och konsultföretaget Ramböll, (Enligt Naturvårdsverkets modell vägtrafikbuller och programpaketet NOISE, Rambölls beräkningsprogram för buller enligt den Nordiska modellen för vägtrafikbuller).

Fastighetsägaren har gjort egna mätningar som redovisar högre ekvivalentnivåer än vad som framgår av tjänsteskrivelsen. När man gör mätningar i fält av vägtrafikbuller är det lämpligt att följa en mätmetod som Naturvårdsverket har tagit fram för vägtrafikbuller.

Det framgår inte om fältmätningen är korrigerad så att mätvärdena kan jämföras med de värden som tas fram i beräkningsmodeller som är frifältsvärden. Om man mäter nära en byggnad får man ljudreflexer som höjer det avlästa värdet på bullermätaren. Reflexljuden kan höja ett mätvärde med upp till 3 dBA beroende på var ljudmätaren är placerad. Eftersom riktvärdet 65 dBA ekvivalentnivå vid fasad är ett frifältsvärde, dvs. utan reflexpåverkan, så måste mätvärden korrigeras till frifältsvärden för att en jämförelse ska kunna ske.

Det framgår heller inte om de ekvivalentvärden som fastighetsägaren mätte upp under en förmiddag är gjorda med kända trafikförhållanden, dvs. att förhållandena på vägen är representativa för ett dygn så att värdena kan användas som dygnsekvivalentvärden.

När bullernivåerna beräknas med hjälp av beräkningsprogram används den skyltade hastigheten som gäller för platsen. Att hastighetsbegränsningen efterlevs är en fråga för polisen att övervaka.

Vilka besiktningar som gjorts eller som borde ha utförts med anledning av ombyggnationen av vägen, bullerfrågor, avtal, m.m. så är detta frågor som teknik- och fastighetsförvaltningen har avhandlat med den tidigare ägaren och det är med honom som avtal och överenskommelser har ingåtts. Enligt information från stadsbyggnadsförvaltningen så har ombyggnationen av vägen gjorts i enlighet med detaljplanen och inom ett område för gatumark, på prickad mark. Anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken för flytt av vägen behövs i detta fall inte.

Miljöförvaltningen har redogjort för sin uppfattning om väsentlig ombyggnad av väg och ser inget skäl till att ändra denna med anledning av bifogat PM som Trafikverket (Vägverket) har upprättat för sina projekt.

Enligt trafikbullerutredningen som konsultföretaget Ramböll gjort åt teknik- och fastighetsförvaltningen har man beräknat att ekvivalentnivån 10 meter från vägmitt ligger inom intervallet 55-60 dBA. Nivån vid fasad understiger riktvärdet 65 dBA dygnsekvivalentnivå.

Inkomna synpunkter föranleder inte någon ändring av miljöförvaltningens tjänsteskrivelse. Miljöförvaltningen anser inte det finns skäl för miljönämnden att förelägga teknik- och fastighetsnämnden om ytterligare bullerskyddsåtgärder.

Miljöförvaltningen anser att olägenhetsanmälan från fastighetsägaren skall lämnas utan vidare åtgärd.

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Helena Berg

Beslutet skickas till
Fastighetsägaren
Teknik- och fastighetsförvaltningen

Bilagor
Hur man överklagar